

Sygn. akt I C 460/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 kwietnia 2019 roku

Sąd Rejonowy w Kłodzku Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący SSR Eliza Skotnicka

Protokolant sekr. sąd. Magda Biernat

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 4 kwietnia 2019 roku w K.

sprawy z powództwa M. S.

przeciwko (...) S.A. w W.

o zapłatę 49460 zł

- I. zasądza od strony pozwanej (...) S.A. w W. na rzecz powoda M. S. kwotę 48200 zł (czterdzieści osiem tysięcy dwieście złotych/100) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od 38000 zł od 21 grudnia 2017 roku, od 200 zł od 28 marca 2018 roku, od 10000 zł od 9 października 2018 roku do dnia zapłaty,
- II. dalej idące powództwo oddala,
- III. zasądza od strony pozwanej na rzecz powoda 6055,22 zł tytułem zwrotu kosztów procesu,
- IV. nakazuje stronie pozwanej, aby uiściła na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Kłodzku 1700 zł tytułem uzupełnienia opłaty od rozszerzonego powództwa,
- V. zwraca stronie pozwanej ze Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Kłodzku 109,22 zł tytułem nadpłaconej zaliczki zdeponowanej pod pozycją 5-32261426.

UZASADNIENIE

Powód M. S. wniósł o zasądzenie od strony pozwanej kwoty 15 480 zł, w tym 14000 zł tytułem zadośćuczynienia, 1260 zł tytułem zwrotu kosztów opieki i 200 zł odszkodowania z ustawowymi odsetkami od kwoty 15 260 zł od dnia 21 grudnia 2017 r. i od kwoty 200 zł od dnia doręczenia pozwu, oraz zasądzenie na swoją rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych i opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

W uzasadnieniu podał, że 1 czerwca 2017 r. doszło do wypadku komunikacyjnego, w wyniku którego doznał zwichnięcia stawu barkowo - obojczykowego prawego, urazu głowy z utratą przytomności, wstrząśnieniem mózgu, stłuczenia brzucha i klatki piersiowej. Wskazał, że przeszedł dwie operacje, następnie kontynuował leczenie u lekarzy specjalistów, zaś w pierwszych tygodniach leczenia wymagał pomocy ze strony osób trzecich. Podał, że strona pozwana przyznała mu kwotę 12 000 zł tytułem zadośćuczynienia i 340 zł tytułem zwrotów kosztów leczenia, co nie rekompensuje mu wszystkich cierpień fizycznych i psychicznych związanych z wypadkiem.

Powód pismem z dnia 26 września 2018 r. powód rozszerzył powództwo, domagając się zasądzenia na swoją rzecz łącznej kwoty 48 000 zł tytułem zadośćuczynienia z ustawowymi odsetkami od dnia 21 grudnia 2017 r. i zasądzenia

kwoty 3 600 zł tytułem zwrotu kosztów opieki osoby trzeciej lub renty na zwiększone potrzeby z ustawowymi odsetkami od dnia 21 grudnia 2017 r.

Strona pozwana (...) S.A. z siedzibą w W. wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie na swoją rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych i opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł. Pozwana przyznała, że w ramach prowadzonego postępowania likwidacyjnego wypłaciła powodowi łączną kwotę 12340 zł tytułem zadośćuczynienia i odszkodowania, która jest adekwatna do krzywdy doznanej przez powoda. Pozwana sprzeciwiła się nadto żądaniu powoda o zapłatę odszkodowania z tytułu opieki, wskazując, że powód nie wykazał, w jakim okresie i w jakim wymiarze czasowym opieka ta miała być sprawowana, jak również, co było podstawą przyjęcia 10 zł/h.

Pozwana w piśmie z 11 października 2018 r. sprzeciwiła się żądaniu powoda w całości, również w zakresie objętym rozszerzeniem powództwa.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 1 czerwca 2017 r. powód uczestniczył w wypadku komunikacyjnym, którego sprawca posiadał ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych u strony pozwanej.

Bezsporne.

W wyniku silnego uderzenia przez pojazd sprawcy w tył pojazdu powoda, powód stracił przytomność. Obudził się po przybyciu karetki, która przewiozła go do szpitala w T.. Na miejscu rozpoznano u niego zwichnięcie stawu barkowo - obojczykowego prawego, uraz głowy z utratą przytomności - wstrząśnienie mózgu oraz stłuczenie brzucha i klatki piersiowej. Powód został poddany operacji polegającej na otwartym nastawieniu i wewnętrznej stabilizacji zerwanego więzozrostu barkowo - obojczykowego prawego. Ze szpitala wypisano go 5 czerwca 2017 r. z zaleceniem noszenia kamizelki ortopedycznej, kontroli w poradni ortopedycznej i usunięcia metalu. W dniach 8 - 10 sierpnia 2017 r. powód przebywał w szpitalu Powiatowym w D. na Oddziale Chirurgicznym, gdzie usunięto mu metalowe łączniki z barku prawego. Po zdarzeniu powód korzystał z pomocy lekarza chirurga, ortopedy - traumatologa i neurologa, ponadto odbył czterokrotnie rehabilitację. Wykonane u powoda badania RTG i MR (w kwietniu 2018 r.) wykazały m. in. spłylenie fizjologicznej lordozy odcinka lędźwiowego, zmiany zwyrodnieniowo - wytwórcze w stawach międzykręgowych odcinka lędźwiowego i piersiowego oraz objawy obrzęku szpiku trzonu (...) mogące świadczyć o przebyłym niedawno złamaniu.

Dowód:

- karta informacyjna – k. 10 - 11
- opisy badania TK kręgosłupa szyjnego i głowy - 12, 74
- karta informacyjna leczenia szpitalnego - k. 13 - 14
- historia zdrowia i choroby pacjenta - k. 15, 84
- zaświadczenia z 12.09.2017 r. i 13.02.2018 r. - k. 16, 19
- wizyta lekarska w poradni rehabilitacyjnej - k. 17
- zaświadczenie lekarskie z 13.11.2017 r. - k. 18
- wyniki badań RTG i MR - k. 65 - 67
- skierowania na zabiegi fizjoterapeutyczne - k. 68, 75, 85

- przesłuchanie powoda - k. 56
- informacje dla lekarza kierującego - k. 83, 88
- skierowanie do szpitala - k. 87
- dokumentacja medyczna dot. leczenia powoda w Szpitalu (...) w D. - k. 115 - 147,
- dokumentacja medyczna dot. leczenia powoda w Szpitalu im. (...). J. w T. - k. 150

W związku z podjętą rehabilitacją powód poniósł wydatki w łącznej kwocie 200 zł.

Dowód: faktura (...) - k. 36

Bezpośrednio po wypadku, przez okres ok. 5 miesięcy, powód wymagał pomocy osób trzecich przy ubieraniu, myciu, karmieniu. Założona spirala w prawej ręce utrudniała mu spoczynek nocny i zmuszała do częstego zażywania środków przeciwbólowych. Doznane urazy i brak powrotu do pełnej sprawności ograniczają powoda w wykonywaniu podstawowych czynności życia codziennego, podjęcia dodatkowej pracy związanej z wysiłkiem i aktywnym spędzaniu czasu z rodziną, co miało negatywny wpływ na jego stan zdrowia psychicznego. W chwili wypadku powód był na emeryturze górniczej i dorabiał jako kierowca (do 2 000 zł miesięcznie), wskutek wypadku stracił pracę i obecnie nigdzie nie jest zatrudniony. Z uwagi na dolegliwości bólowe powód ogranicza jazdę samochodem do krótkich odcinków trasy, dodatkowo pozostał mu lęk przed jazdą samochodem i związany z tym uraz psychiczny. Powód kontynuuje leczenie specjalistyczne i rehabilitację.

Dowód:

- zeznania świadka B. S. - k. 55
- przesłuchanie świadka M. K. - k. 56
- przesłuchanie powoda – k. 56
- opinia biegłego sądowego z zakresu (...) - k. 96

W wyniku wypadku z 1 czerwca 2017 r. powód doznał skręcenia kręgosłupa odcinka szyjnego z ograniczeniem ruchomości, złamania trzonu kręgu (...) z ograniczeniem ruchomości i zwknięcia stawu obojczykowo - barkowego prawego z ograniczeniem ruchomości, przy czym każdy z urazów skutkowało powstaniem 10% trwałego uszczerbku na zdrowiu (pkt 89a, 90a i 104 Tabeli oceny procentowej stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu stanowiącej załącznik do Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002 r. Dz. U. z 2002 r. nr 234 poz. 1974 j. t.), łącznie 30%.

Pourazowe bóle głowy będące następstwem urazu głowy z utratą przytomności i niepamięcią zdarzenia (wstrząśnienie mózgu) skutkowało u powoda 2% długotrwałym uszczerbkiem na zdrowiu (poz. 10 a Tabeli oceny procentowej stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu). Uraz głowy nie wymagał specjalistycznej terapii, leczenia psychiatrycznego ani terapii psychologicznej. W przyszłości nie należy spodziewać się innych następstw neurologicznych wypadku z 12 czerwca 2017 r.

Dowód:

- opinia biegłego sądowego z zakresu (...) - k. 93 – 96;
- opinia biegłego sądowego z zakresu neurologii S. R. - k. 160 – 162;
- opinia uzupełniająca biegłego sądowego z zakresu neurologii S. R. - k. 182

Pismem z 11 listopada 2017 r. powód zgłosił szkodę stronie pozwanej, która po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego wypłaciła mu kwotę 12 000 zł tytułem zadośćuczynienia i kwotę 340 zł tytułem zwrot kosztów leczenia. Mimo wezwania do zapłaty, pozwana podtrzymała swoje stanowisko.

Bezsporne.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo podlegało uwzględnieniu w przeważającej części.

W przedmiotowej sprawie poza sporem między stronami był fakt zaistnienia w dniu 1 czerwca 2017 r. wypadku z udziałem powoda. Strona pozwana jako ubezpieczyciel sprawcy zdarzenia zakwestionowała zasadność roszczenia dochodzonego pozwem w zakresie wysokości należnego powodowi zadośćuczynienia oraz poniesionych kosztów opieki osoby trzeciej. Pozwana nie kwestionowała zasady odpowiedzialności.

Podstawą rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie był przepis art. 444 § 1 k.c., który stanowi, że w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wyniki z tego powodu koszty. Zgodnie zaś z art. 445 § 1 k.c. odwołującym się do wypadków wskazanych w art. 444 k.c., w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia sąd może także przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę. Pojęcie "sumy odpowiedniej" użyte w art. 445 § 1 k.c. w istocie ma charakter niedookreślony, niemniej jednak w judykaturze wskazane są kryteria, którymi należy się kierować przy ustalaniu wysokości zadośćuczynienia. Zadośćuczynienie ma mieć przede wszystkim charakter kompensacyjny, wobec czego jego wysokość nie może stanowić zapłaty symbolicznej, lecz musi przedstawiać jakąś ekonomicznie odczuwalną wartość. Jednocześnie wysokość ta nie może być nadmierną w stosunku do doznanej krzywdy, ale musi być "odpowiednia" w tym znaczeniu, że powinna być - przy uwzględnieniu krzywdy poszkodowanego - utrzymana w rozsądnych granicach, odpowiadających aktualnym warunkom i przeciętnej stopie życiowej społeczeństwa.

Ustalenie wysokości uszczerbku na zdrowiu powoda pozostającego w związku przyczynowym z wypadkiem z 1 czerwca 2017 r. wymagało wiedzy specjalnej z zakresu ortopedii - traumatologii i neurologii, dlatego też Sąd dopuścił dowód z opinii biegłych sądowych tych specjalności.

Do chwili obecnej powód odczuwa negatywne skutki zdarzenia z 1 czerwca 2017 r., również w sferze finansowej. Powód nie tylko nie powrócił do sprawności sprzed wypadku, ale i posiada ograniczone możliwości zarobkowe z uwagi na przeciwwskazania co do wykonywania prac wymagających wysiłku fizycznego. Dodatkowo, biegły z zakresu ortopedii - traumatologii wskazał, że wszystkie doznane przez powoda urazy powodują przyspieszony rozwój zmian zwyrodnieniowych i nie rokują ich ustąpienia, dodatkowo dolegliwości bólowe obniżają sprawność kończyny.

Przy ocenie zasadności roszczenia, oprócz uszczerbku na zdrowiu, Sąd wziął również pod uwagę rozmiar bólu oraz czas trwania leczenia powoda. O uciążliwości odczuwanych przez powoda dolegliwości świadczy nie tylko charakter doznanych urazów, ale szybkie podjęcie leczenia specjalistycznego, rehabilitacji oraz zażywanie środków farmakologicznych. Z zeznań świadków B. S. i M. K. oraz przesłuchania powoda wynika, że wskutek wypadku, przez okres kilku miesięcy powód wymagał pomocy osób trzecich przy ubieraniu, myciu, karmieniu. Doznane urazy i brak powrotu do pełnej sprawności do chwili obecnej ograniczają powoda w wykonywaniu podstawowych czynności życia codziennego, aktywnym spędzaniu czasu z najbliższymi, co negatywnie wpływa na jego stan zdrowia psychicznego.

W ocenie sądu zeznania świadków są spójne, logiczne i korelują z pozostałymi dowodami. Świadczy jako osoby bliskie powodowi i wspólnie z nim zamieszkujące w sposób bezpośredni obserwowały występujące u powoda dolegliwości bólowe i niedogodności z nimi związane.

Sąd przyjął, że podstawą rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie powinien być zakres doznanych przez powoda obrażeń, rozmiar bólu, czas trwania leczenia oraz stopień ustalonego uszczerbku na jego zdrowiu. Okoliczności wypadku,

jego poważne skutki, jak również długotrwałe - trwające do chwili obecnej - leczenie specjalistyczne niewątpliwie uzasadniały roszczenie powoda w zakresie żądanej kwoty zadośćuczynienia.

Powód domagał się zadośćuczynienia za doznaną krzywdę i cierpienia w łącznej wysokości 48 000 zł. Biorąc pod uwagę poczynione wyżej rozważania co do skutków przedmiotowego zdarzenia dla zdrowia powoda, Sąd uznał, że łączna suma 60 000 zł (wraz z kwotą 12 000 zł wypłaconą w toku postępowania likwidacyjnego) jest adekwatna do doznanej krzywdy.

W myśl art. 444§1 k.c. Sąd zasądził również od strony pozwanej kwotę 200 zł, jaką powód poniósł w związku z podjętą rehabilitacją. Nie ulega wątpliwości, że skorzystanie z zabiegów fizjoterapeutycznych pozostaje w związku przyczynowym z wypadkiem z 1 czerwca 2017 r. i było zasadne w kontekście doznanych przez powoda obrażeń oraz konieczności podjęcia szybkiego leczenia.

Sąd oddalił powództwo w zakresie dotyczącym zwrotu kosztów opieki, uznając, że powód w żaden sposób nie wykazał roszczenia w tym zakresie. Należy wskazać, że koszty opieki, analogicznie jak koszty leczenia, winny zostać właściwie udokumentowane i przede wszystkim poniesione. W orzecznictwie sądów przyjmuje się, że przyznanie kosztów opieki musi wiązać się np. z rezygnacją współmałżonka z wykonywania dotychczasowej pracy zarobkowej, korzystaniem przez niego z bezpłatnego urlopu czy też korzystaniem, za wynagrodzeniem, z pomocy osób trzecich. Poniesione na ten cel koszty muszą być jednak kosztami realnymi, nie zaś hipotetycznymi. Ponadto, w ocenie Sądu, wysoka kwota przyznanego zadośćuczynienia powinna zrekompensować wszystkie niedogodności mające związek ze szkodą poniesioną przez powoda.

O należnych odsetkach ustawowych od zgłoszonego roszczenia orzeczono w oparciu o art. 481 § 1 k.c. i art. 455 k.c., a także mając na uwadze treść art. 14§1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 473 j.t.), w myśl którego zakład ubezpieczeń wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni licząc od dnia złożenia przez poszkodowanego lub uprawnionego zawiadomienia o szkodzie. Powód żądał odsetek od żądanej kwoty zadośćuczynienia - 48 000 zł od dnia 21 grudnia 2017 r. Należy wskazać, że do pozwu nie zostało dołączone kompletne wezwanie do zapłaty z 11.11.2017 r. wystosowane przez powoda do strony pozwanej w postępowaniu likwidacyjnym, niemniej pozwana, w piśmie procesowym z 11 października 2018 r., przyznała, że pierwotnie żadaną kwotą tytułem zadośćuczynienia było 50 000 zł. Mając na względzie, że pozwana wypłaciła pozwanemu kwotę 12 000 zł, należało uznać, że odsetki od dnia 21 grudnia 2017 r. były zasadne od kwoty 38 000 zł, nie zaś 48 000 zł. W związku z tym, Sąd zasądził odsetki od kwoty 10 000 zł dopiero od 9 października 2018 r., tj. od dnia następnego po dniu doręczenia pozwanej pisma rozszerzającego powództwo. Zgodnie z żądaniem pozwu, Sąd zasądził odsetki od kwoty 200 zł od dnia następnego po doręczeniu pozwanej odpisu pozwu, bowiem powód nie wzywał wcześniej do zapłaty tej kwoty.

O kosztach orzeczono po myśli art. 100 k.p.c. Powód wygrał proces w 97% i w tej części strona pozwana winna zostać obciążona kosztami procesu. Łączne koszty niniejszego postępowania wyniosły 12126,78 zł, w tym wynagrodzenia biegłych 1344,97 zł, koszty wydania dokumentacji medycznej 45,81 zł, opłata sądowa od pozwu 774 zł, opłata od rozszerzonego powództwa 1700 zł, wynagrodzenia pełnomocników obu stron wraz z opłatami skarbowymi od pełnomocnictw po 3617 zł, poniesiony przez powoda na rzecz pełnomocnika podatek VAT 23% od wynagrodzenia w kwocie 828 zł, koszty dojazdu pełnomocnika na rozprawę 200 zł. Dokonując stosunkowego rozdzielenia tych kosztów powód powinien je ponieść w wysokości 363,78 zł, zaś pozwana 11763 zł. Powód pokrył koszty w łącznej wysokości 6419 zł, w tym zaliczkę na wydatki związane z wydaniem opinii przez biegłych sądowych 1000 zł, opłatę sądową 774 zł oraz wynagrodzenie pełnomocnika wraz z opłatą skarbową od pełnomocnictwa i podatkiem VAT 4428 zł oraz 200 zł koszt dojazdu pełnomocnika na rozprawę. Różnica pomiędzy kosztami, jakie powód poniósł a kosztami, jakie powinien ponieść wynosi 6055,22 zł, którą to kwotę strona pozwana zobowiązana jest zwrócić powodowi. Jednocześnie zaliczki złożone przez strony w łącznej kwocie 1500 zł były wyższe niż poniesione wydatki, które łącznie wyniosły 1390,78 zł. Wobec powyższego, Sąd, w myśl art. 84 ust. 2 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych z dnia 28 lipca 2005 r. (Dz. U. z 2016 r. poz. 623 j.t.) nakazał zwrócić stronie pozwanej nadpłaconą zaliczkę wysokości 109,22 zł od Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Kłodzku. Ponadto zgodnie z wynikiem procesu, Sąd, w myśl przepisu art. 113 ust. 1

ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 300 j.t.), nakazał stronie pozwanej uiszczenie brakującej opłaty sądowej od rozszerzonego powództwa w kwocie 1 700 zł.